

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

páno. Po zničení všeho na náměstí táhli do domu Davida Fürtha (v Klášterní ulici), kde vyplenili krám, vnikli do I. posch., kde rovněž vše rozbili a zničili. Fürth musel utéci a skrýti se ve sklepě soudního domu. Odtud Vališová vedla luzu za pivovar na Lazara Daniela Fürtha, vulgo Votického, kde stejně si počínali; Fürthovi podařilo se rovněž utéci. Tu proti zástupu vystoupil okresní aktuár Kar. German s četnictvem, finanční stráží a městskou stráží. Byli tu dva četníci z Hor Kašperských, dva z Horažďovic, 4 zdejší a celá finanční stráž ozbrojená. Aktuár German lid mírnil, pohrozil střelbou a také skutečně dal vystřeliti do vzduchu, náhodou však byl raněn do kolena mladý krejčovský tovaryš, který pak vykřvácel a zemřel; a zámečník jakýsi byl postřelen. Čím více se střílelo, tím bylo hůře. Lid se srotil a vrhl se na střelce a počal je mlátiti oklesky. Četnictvo bylo zahnáno na radnici, kdež se zavřelo a zabarikádovalo prkny. V radnici byla rozbита všechna okna luzou, která i mříže v oknech počala vytrhávati, aby se dostala do radnice na četníky a na pokladny, chtěla též vysvoboditi vězně, ale těm překazil útěk dozorce Pánek.

Od radnice táhli k Jindřichu Fürthovi, ale nemohli se dostat do krámu, proto vzali prkna z náměstí, po nich vylezli do prvního poschodí, kde v pokojích rozbili piano a nábytek na krupici, věci rozkradli nebo rozházeli po ulici a pak spustili se do krámu, odkud odnesli veškeré zboží kupecké a železnické, prádlo, šaty, peníze, takže učinili mu škodu 14.000 zl. Fürth zachránil si život a oblek, co měl na sobě. Bratr jeho Samuel prý, když rozbili okno a vnikli do jeho krámu, dal jim část peněz a oni mu ostatní nechali. Když napomínal lid k mírnosti místní děkan Matěj Petr a městský tajemník Ondřej Tichý, tu je za to bili obušky, takže byli ještě rádi, že mohli zdrávi utéci. Všem židům byla vytlučena okna, stejně i Germanovi Pínskrovi. U večer táhl dav přes most za klášter k Samueli Kohnovi-Šnoblovi. Tam pustili se do kořalky a v opilosti s Kohnem tančili, tahali ho za vlasy, uši i nos, ale více mu neudělali, poněvadž jim dal všechnu kořalku a nějaké peníze.

V té době vyslána byla zvláštní štafeta do Písku pro vojsko. V noci lid se utábořil na náměstí. Mezi tím jednotlivci odnášeli si věci nakradené domů, ba odváželi si je i na vozech, byli to většinou lidé cizí. Židovce Majerové rozkradli všechna sukna za několik tisíc.

Druhého dne ráno bylo klidno, ale krámy byly všechny zavřeny a ani jednoho žida nebylo viděti na ulici. Po poledni se lid opět srotil, přibýlo ho hodně z okolních vesnic, a táhl na krám Israhela Kohna, kde počal rabovati. Vtom však k 5. hodině přišlo vojsko z Písku, 150 mužů, 5 důstojníků a 6 četníků s důstojníkem. Vojsko na náměstí postavilo se do kruhu, nabilo ručnice, načež velitel vyzval lid, aby ihned všichni během půl hodiny opustili S., kdo není ze S., jinak že dá do nich střelati. Luza rychle počala ubíhati z města. Zároveň počalo zatýkání, takže do večera bylo 15 lidí zavřeno, ráno v zatýkání se pokračovalo. Zatknuto prý bylo i mnoho lidí z t. zv. lepších rodin.

V S. zůstalo 80 vojáků, kteří ubytováni byli v radnici; pro ně zřízena byla střelnice v městském parku. Ostatní vojáci byli ubytováni v Dlouhé Vsi, Kundratcích, Buděticích, Hartmanicích a Velharticích.

Vojsko zůstalo tu až do 12. května, výlohy za stravování a ubytování činily 1665 zl. 25 kr., za přípravek 23 zl. 80 kr.

Nad krajem sušickým vyhlášeno bylo stanné právo. Dne 29. dubna podala obec žádost, aby snížen byl

stav vojska v S., ježto nemožno je řádně ubytovati a není jich více třeba. Žádosti té místodržitelství vyhovělo s podmínkou, že z občanů spolehlivých sestavena bude městská obrana, která by udržovala pořádek ve městě se zbylou vojenskou posádkou. Starosta města Dr. Gabriel svolal členy městské rady a obecního zastupitelstva a některé občany, z nichž přihlásili se tyto:

Dr. Gabriel, Matěj Karl, dílovedoucí v továrně, Jan Kuchynka, mlynář, Fr. Roušar, mlynář, Josef Fingulín, mistr řeznický, Jan Pikony, cinař, Tomáš Šefčík, zedník, Tomáš Niebauer, mistr obuvnický, Josef Saller, koželuh, Karel Šlechta, kostelník, Fr. Šebesta, mistr truhlářský, Jan Leopold, koželuh, Josef Töpfer, truhlář, Jan Sedlecký, krupař, Josef Mašek, pekař, Bernard Saller, koželuh, Matěj Vyslyšel, truhlář, Jan Bárta, obuvník, Fr. Koukol, pekař, Václ. Skala, krejčí, Jakub Jankovský, malíř, Pavel Thurnvald, krupař, Jos. Schwarz, zedník, Jakub Oliva, polař, Ant. Daneš, obuvník, Václav Kolář, hostinský, Matěj Beneš, hrnčír, Prokop Blahout, obuvník, Václav Písecký, provazník, Jos. Zeis, sklenář, Fr. Mergl, hrnčír, Jos. Rath, bednář, Jan Míčka, postřikač, Gabriel Kieslinger, hostinský, Jakub Kusský, obuvník, Petr Vaněk, nožír.

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 5. května zároveň bylo usneseno žádati vládu o vydání 200 pušek bývalé gardy národní, které byly jí vládou r. 1852 odejmuty.

Když vojsko odtáhlo, byly zavedeny v městě noční hlídky, o trhu v noci z 15. na 16. a z 16. na 17. srpna 1866 byly hlídky zesíleny, a to 12 mužů od obce a 12 mužů od ž. o.

Časopis „Budívoj“ v Českých Budějovicích přinesl v 23. čísle o událostech sušických zprávu, v níž židé zdejší byli líčeni jako lichváři a šejdiři a že bouře byly pomstou za jejich lichvaření. Proto žádala zdejší o. ž. o vydání vysvědčení, že pověsti té nepoživají zdejší židé, zvláště ti, jimž byly krámy vytlučeny. Obec odepřela vysvědčení vydati, ježto vysvědčení nevydávají se celým třídám nebo obci, nýbrž jednotlivcům, a odkázala je, aby žalovali redaktora časopisu.

K procesu s obžalovanými účastníky žid. bouří vydal městský úřad vysvědčení o mravnosti a majetku 103 osobám.

Anna Vališová byla odsouzena v Písku na 12 let, přestála trest v Řepích, dožila se věku 80 let a zemřela ve zdejších chudobinci. Pískáček dostal 10 let, zemřel v trestnici; ostatní byli odsouzeni na 1 až 5 let.

(Anna Vališová narodila se 19. března 1830 ve Vídni, zemřela 11. května 1911 sešlostí věkem v S. Byla přijata 24. listopadu 1894 do chudobince, kde byla dozorkyní a čistila chudobince. Dostávala chudinskou podporu 20 kr. týdně, pak za čištění 20 kr. jako zvláštní odměnu, za čištění v mužském oddělení v r. 1900 měsíčně 2 kr. I v chudobinci způsobila několikrát nepřístojnosti, začež dostala důtku.)

Poškození židé Jindřich, Samuel a David L. Fürth podali k okresnímu úřadu v Sušici žádost o náhradu škody při výtržnostech utrpěné. Okresní úřad postoupil jejich žádost okresnímu výboru k vyjádření. Týž přípisem ze dne 25. listopadu 1866, č. 509, podal toto dobrozdání: V následku váženého dopisu ode dne 30. září 1866, č. 2363 pol., podává níže psaný pod navrácení komunikátů vyjádření, že okresní výbor v sezení dne 15. listopadu odbývaném po bedlivém prozkoumání celého průběhu sušických událostí ode dne 12. března 1866 jednohlasně uzavřel, že nepozůstává žádných zákonitých příčin, aby se proti obci sušické podle § 37 obec. zřiz. zakročilo a že z té příčiny nárokům o náhradu za škody Jindřichu, Samuelu